

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius

2021-10-13 Nr. 21.2-(159.2)

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Uždaroji akcinė bendrovė „Grinda“ (toliau – Bendrovė) vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, (toliau – Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka), atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą Bendrovės vykdomoje gatvių valymo žiemą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikloje.

I. ANALIZĖS IR VERTINIMO TIKSLAS, METODAI IR VEIKSMAI

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, aplinkybes ar įvykius), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai ir prireikus parengti bei įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Nustatant korupcijos rizikos veiksnius, buvo vertinamas sprendimų priėmimas nustatant prioritetus, reaguojant į gyventojų pranešimus, viešinant aktualią informaciją gatvių valymo žiemos metu klausimais.

Gatvių valymas žiemos metu yra viena iš pagrindinių Bendrovės veiklos sričių žiemos sezono metu. Šios veiklos skaidrumas yra susijęs su daugumos Vilniaus miesto gyventojų interesais turėti tinkamą susisiekimą žiemą bei žinoti, jog sprendimai dėl šios svarbios veiklos prioritetų yra priimami vadovaujantis aiškiai apibrėžtais principais, yra skaidrūs ir jais siekiama didžiausios naudos miestiečiams.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas dokumentiniu ir žodiniu būdais. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu buvo analizuoti ir peržiūrėti šią sritį reglamentuojantys teisės aktai.

Analizuoti teisės aktai, reglamentuojantys Bendrovės vykdomą gatvių priežiūros veiklą žiemą:

1. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. 1-1863 1 priedas;
2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. 30-3049/19 „Dėl Vilniaus miesto gatvių barstymo ir valymo žiemą koordinavimo darbo grupės sudarymo“;
3. Vilniaus miesto gatvių priežiūros žiemą rekomendacijos VGPŽR-2016, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento direktoriaus 2016 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. A15-2154/16(2.1.4-UK);
4. Vilniaus miesto gatvių, mechanizuotai prižiūrimų 2020-2021 m. žiemos sezoną, sąrašas.

1. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. 1-1863 (toliau - Tarybos 2018-12-19 sprendimas Nr. 1-1863) 1 priedo 1.1 punktu Vilniaus miesto gatvių priežiūra žiemą priskirta UAB „Grinda“ atliekamiems darbams ir teikiamoms paslaugoms, patvirtintas šios paslaugos įkainis, numatyti konkretūs darbai, atliekami teikiant gatvių priežiūros paslaugas žiemą.

2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 30-3049/19 „Dėl Vilniaus miesto gatvių barstymo ir valymo žiemą koordinavimo darbo grupės sudarymo“ (toliau – VMSA 2019-11-26 įsakymas Nr. 30-3049/19) 4.1 punktu nustatyta, kad 2019–2020 metų žiemą gatvės turi būti prižiūrimos pagal Vilniaus Gedimino technikos universiteto parengtas Vilniaus miesto gatvių priežiūros žiemą rekomendacijas, be to šio įsakymo 4.2. punktu nustatyta, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius turi patvirtinti mechanizuotai prižiūrimų gatvių sąrašą.

3. Vilniaus miesto gatvių priežiūros žiemą rekomendacijos VGPŽR-2016, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento direktoriaus 2016 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. A15-2154/16(2.1.4-UK) (toliau – Vilniaus miesto gatvių priežiūros žiemą rekomendacijos) nustato gatvių priežiūros žiemą medžiagoms ir jų mišiniams bei technologijoms keliamus reikalavimus, kurių taikymas užtikrina gatvių priežiūros efektyvumą žiemą.

4. Vilniaus miesto gatvių, mechanizuotai prižiūrimų 2020-2021 m. žiemos sezoną, sąrašas tvirtinamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyriaus vedėjo. Sąraše nurodytos žiemos metu mechanizuotai prižiūrimos Vilniaus miesto gatvės, kurios suskirstytos į tris pagrindines grupes: gatvės barstomas „šlapiomis“ druskomis, gatvės barstomas smėlio-druskos mišiniu ir gatvės barstomas druska. Šios grupės skirstomos ir į smulkesnius pogrupius: greito eismo (A), pagrindinės (B), aptarnaujančios (C), reprezentacinės ir gatvės, kuriose vyksta visuomeninio transporto eismas.

II. BENDROVĖS VYKDOMOS GATVIŲ VALYMO ŽIEMĄ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO VEIKLOS SRITIES VERTINIMAS

Bendrovės vykdomos gatvių valymo žiemą organizavimo ir vykdymo veiklos vertinimas pagal atskirus korupcijos rizikos veiksnius:

Korupcijos rizikos veiksniai	Korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimas
<p>Rizika dėl Bendrovės resursų, skirtų gatvių valymui žiemos metu, panaudojimo asmeninių ar trečiųjų asmenų interesų tenkinimui.</p>	<p>Vertinant už Vilniaus miesto gatvių priežiūrą žiemą atsakingų Bendrovės darbuotojų galimybes savo nuožiūra spręsti dėl valytinų gatvių prioriteto, išnagrinėtas teisinis veiklos reglamentavimas.</p> <p>Nustatyta, kad Vilniaus miesto gatvių priežiūros žiemą rekomendacijų 1 priede nurodyti pagrindinių gatvės elementų priežiūros žiemą normatyvai (toliau – normatyvai). Normatyvuose gatvės suskirstytos į: greito eismo gatves (A), pagrindines gatves (B), aptarnaujančias gatves (C), reprezentacines gatves, pagalbines gatves (D), gatves, kuriose vyksta visuomeninis troleibusų ir/ar autobusų eismas ir gatvės, kuriose vyksta visuomeninis vietinių autobusų maršrutų eismas. Normatyvai nustato: konkretų laiko tarpą, per kurį atskirų kategorijų gatvės turi būti nuvalytos ir pabarstytos, maksimalų laiką kuriam eismas, esant ypač sudėtingoms meteorologinėms sąlygoms gali nutrūkti, maksimalų gatvių nuvalymo ir pabarstymo laiką nustojus snygiui, numatytas maksimalus puraus ir prispausto sniego storis, kuris normaliomis oro sąlygoms gali būti ant kelio dangos.</p> <p>Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, prioritetų suteikimas mažesnės svarbos gatvėms siekiant patenkinti atsakingų darbuotojų asmeninius ar trečiųjų asmenų interesus, veikiant sistemškai arba įvykdytas dideliu mastu būtų pastebėtas, kadangi nustatyti aiškūs normatyvai ir prioritetai, o jų neišlaikius įsijungtų Užsakovas (Vilniaus miesto savivaldybė), būtų tiriamos normatyvų neišlaikymo priežastys, ko pasekoje būtų išsiaiškinti ir galimi piktnaudžiavimo faktai.</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytą, dėl aiškiai nustatytų ir apibrėžtų priežiūros normatyvų bei Užsakovo kontrolės, didelio masto ar sisteminis piktnaudžiavimas ir korupcijos rizika, kuomet Bendrovės resursai skiriami ne prioritetinės svarbos gatvių valymui, o asmeninių ar trečiųjų asmenų interesų tenkinimui, yra mažai tikėtina.</p>
<p>Rizika dėl trečiųjų asmenų galimybių paveikti gatvių valymo pirmumo nustatymą pavieniais atvejais</p>	<p>Apklausus Bendrovės darbuotojus nustatyta, kad pagrindiniai komunikacijos kanalai, kurių pagalba tretieji asmenys susisiekiama su Bendrove gatvių valymo žiemą klausimais yra: Bendrovės facebook paskyra ir tel. 1355. Kritinėmis dienomis, esant padidėjusiam snygiui, sulaukiama didelis kiekis (nurodyta apie 80) pranešimų dėl gatvių valymo. Visi prašymai yra perduodami Gamybos tarnybos Miesto tvarkymo departamento Miesto tvarkymo skyriaus vadovui (toliau – Miesto tvarkymo skyriaus vadovas), kuris nagrinėja ir priima sprendimus dėl pateiktų pranešimų.</p>

	<p>Atsižvelgiant į tai, kad nustatytas konkretus asmuo, atsakingas už pranešimų išnagrinėjimą, kuris tuo pat metu yra atsakingas ir už visos žiemos tarnybos darbą, be to patys pranešimas yra vieši (facebook) arba įrašinėjami (tel. 1355), rizika dėl galimybės įtakoti gatvių valymo pirmumą pasinaudojant pagrindiniais komunikacijos kanalais yra minimali.</p>
<p>Bendrovės vykdomos veiklos skaidrumas</p>	<p>Siekiant įvertinti korupcijos riziką dėl žiemos metu vykdomo gatvių valymo skaidrumo, išnagrinėta Bendrovės viešai skelbiama informacija apie šią veiklą.</p> <p>Nustatyta, kad Bendrovė viešai savo tinklapyje https://www.grinda.lt/miesto-tvarkymas/ pateikia nuorodą į interaktyvų žemėlapij, kuriame galima patikrinti, koks priežiūros lygis priskirtas kiekvienai gatvei. Pateikiama informacija apie nustatytus gatvių priežiūros lygius / prioritetus ir nuoroda Žiemos metu dirbančių sniego valytuvų stebėjimui realiu laiku. Analogiška informacija pateikiama ir Vilniaus miesto savivaldybės internetinėje svetainėje https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/dazniausiai-uzduodami-klausimai/.</p> <p>Bendrovės skelbiama informacija, sudaro galimybę gyventojams gauti pagrindinę informaciją apie vykdomos veiklos principus ir prioritetus, o kilus abejonėms dėl konkrečių gatvių valymo prioriteto, sudaryta galimybė jį patikrinti. Pasinaudojant galimybe stebėti sniego valytuvų darbą realiu laiku sudaryta galimybės patikrinti ar Bendrovės transporto priemonių valomos gatvės yra prioritetingos. Išvardintos priemonės užtikrina pakankamą vykdomos veiklos skaidrumą, viešumą ir sudaro galimybę ne tik pačiai Bendrovei, bet ir visuomenei kontroliuoti vykdomą veiklą.</p>
<p>Pranešimų apie galimus pažeidimus nagrinėjimas</p>	<p>Pagrindiniai Bendrovės komunikacijos kanalai, kurių pagalba tretieji asmenys susisiekiama su Bendrove gatvių valymo žiemą klausimais, yra Bendrovės facebook paskyra ir tel. 1355. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės vykdoma veikla, jos prioritetai yra viešunami, tikėtina, kad dalis gyventojų pranešimų gali būti apie darbuotojų veiksmus, pažeidžiančius nustatytus standartus ir prioritetus (pvz. gatvių valymo darbai vykdomi nereikšmingose gatvėse, kai tuo tarpu didelės svarbos gatvės dar nenuvalytos). Paminėti veiksmai gali turėti ir korupcijos ir piktnaudžiavimo požymių, todėl rekomenduotina juos išskirti iš bendro gaunamų pranešimų srauto ir nagrinėti atskirai.</p> <p>Šiai dienai pranešimų nagrinėjimas paliekamas tik Bendrovės padalinio vadovui, todėl kyla rizika, jog</p>

	<p>paminėti atvejai nebus išnagrinėti korupcijos užkardymo aspektu.</p> <p>Tinkamas pranešimų nagrinėjimas ir įvertinimas mažina korupcijos riziką, todėl Bendrovei siūloma atkreipti didesnę dėmesį į pranešimų nagrinėjimo procedūrą.</p>
--	---

IŠVADA. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą Bendrovėje, nustatyta minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė.

III. SIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Rekomenduojama, kad Bendrovės Gamybos tarnybos Miesto tvarkymo departamento Miesto tvarkymo skyriaus vadovas, nagrinėdamas Bendrovės komunikacijos kanalais gaunamus pranešimus, išskirtų pranešimus apie galimus Vilniaus miesto gatvių valymo prioritetų ir tvarkos pažeidimus ir apie juos informuotų už korupcijos prevenciją Bendrovėje atsakingą asmenį.

Gamybos tarnybos vadovas,
laikiniai einantis direktoriaus pareigas

Dalius Kuliešius